

**Studia archaeologica et historiae medii aevi professori Zeno-Karl Pinter
dedicata, Ioan Marian Țiplic, Maria Crîngaci Țiplic, Claudia Urduzia
(eds.), Editura Mega, Cluj-Napoca, 2024, 410 p.**

Ana-Daria Pîrvu

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

anadaria.pirvu@ulbsibiu.ro

Volumul *Studia archaeologica et historiae medii aevi professori Zeno-Karl Pinter dedicata*, apărut în 2024 la Editura Mega, se înscrie în tradiția solidă a volumelor omagiale dedicate unor personalități marcante ale istoriografiei și arheologiei românești. Coordonată de Ioan-Marian Țiplic, Maria Crîngaci Țiplic și Claudia Urduzia, lucrarea reunește contribuțiile unui număr impresionant de specialiști din țară și din străinătate și este dedicată profesorului Zeno-Karl Pinter, cu prilejul împlinirii vârstei de 65 de ani. Dincolo de dimensiunea aniversară, volumul reprezintă o recunoaștere explicită a unei cariere academice exemplare, desfășurate pe parcursul a peste patru decenii, și a impactului durabil exercitat asupra cercetării medievale din România.

Structura cărții reflectă, într-o manieră coerentă și sugestivă, principalele direcții de cercetare care au definit activitatea științifică a profesorului Zeno-Karl Pinter: arheologia medievală, istoria militară, studiul spațiului transilvănean, relațiile interetnice, precum și istoria urbană și ecleziastică a Europei Centrale și de Sud-Est. Textele introductive semnate de Ioan-Marian Țiplic oferă nu doar o prezentare biografică, ci și o contextualizare critică a parcursului profesional al sărbătoritului, conturând portretul unui savant complet – cercetător riguros, arheolog de teren și formator de școală. Aceste pagini introductive funcționează, totodată, ca o veritabilă cheie de lectură pentru întregul volum, integrând contribuțiile ulterioare într-un cadru interpretativ unitar.

Conținutul propriu-zis este organizat tematic, în secțiuni care acoperă un spectru larg de problematici. Un prim nucleu este dedicat arheologiei ecleziastice, reunind studii asupra bisericilor medievale, necropolelor și practicilor funerare. Aceste contribuții ilustrează preocuparea constantă a cercetării recente pentru viața religioasă a comunităților medievale și se remarcă prin utilizarea metodelor moderne de investigație, precum datarea cu radiocarbon sau analizele interdisciplinare, indicând direcțiile actuale de dezvoltare ale arheologiei medievale.

O a doua direcție majoră este reprezentată de studiile consacrate armamentului și echipamentului militar medieval, domeniu în care profesorul Zeno-Karl Pinter s-a impus ca o autoritate de referință. Analizele tipologice, discuțiile de cronologie, studiile privind circulația armelor și interpretările simbolice ale

acestora evidențiază nu doar continuitatea temelor cultivate de autorul omagiat, ci și influența sa decisivă în formarea unei veritabile școli de cercetare în domeniul militaria medievală.

Volumul include, de asemenea, o secțiune consistentă dedicată arheologiei romane, post-romane și medievale timpurii, cu studii asupra unor situri de primă importanță, precum Capidava sau Histria. Aceste contribuții abordează problematica tranziției de la Antichitate la Evul Mediu, temă centrală în istoriografia europeană, și demonstrează potențialul surselor arheologice de a nuanța sau reconsidera interpretările istorice consacrate. Corelarea atentă a datelor materiale cu izvoarele scrise conferă acestor studii o solidă coerență metodologică.

O altă secțiune relevantă este consacrată elitelor medievale, castelelor și personalităților istorice, explorând structurile de putere, mecanismele autorității și reprezentările simbolice ale acesteia. Prin abordări care țin de istoria socială și politică, autorii reușesc să depășească limitele unui cadru strict regional și să propună perspective comparative asupra Europei Centrale și de Sud-Est.

Din punct de vedere metodologic, volumul se distinge prin echilibrul dintre tradiția cercetării istorico-arheologice clasice și deschiderea către noile abordări interdisciplinare. Majoritatea studiilor se bazează pe cercetări de teren și pe analiza directă a materialului arheologic, completate de interpretări prudente și bine argumentate. Integrarea datelor bioarheologice și a altor metode științifice moderne conferă lucrării un caracter actual, în deplin acord cu exigențele cercetării contemporane.

Dincolo de valoarea științifică intrinsecă a fiecărei contribuții, volumul are și o puternică dimensiune umană și simbolică. Diversitatea și prestigiul autorilor reflectă rețeaua extinsă de colaborări construită de profesorul Zeno-Karl Pinter de-a lungul carierei sale și influența exercitată asupra mai multor generații de cercetători. Cartea devine astfel nu doar o colecție de studii, ci și un portret colectiv al unei comunități academice coagulate în jurul unui mentor.

În concluzie, *Studia archaeologica et historiae medii aevi professori Zeno-Karl Pinter dedicata* depășește statutul unui simplu volum omagial. Ea oferă o sinteză relevantă a stadiului actual al cercetării în domeniul arheologiei și istoriei medievale din România și din spațiul central-european, constituindu-se totodată într-un document al continuității academice. Profesorul Zeno-Karl Pinter apare aici nu doar ca un cercetător prolific, ci ca un veritabil reper intelectual, în jurul căruia s-a articulat un nucleu de excelență în studiul Evului Mediu.